

VALTOL

I. Flokkarnir

I KOMANDI BLØÐUM VERÐA VIT AT SIGA FRÁ YMISKUM VALTOLUM UPP GJÖGN-UM TÍÐINA OG SOSTATT NEMA VIÐ ALLAR FLOKKAR

Vit hava síðan 1906 havt eina rúgvu av flokkum í Føroyum. Hesir hava havt ymiska lagnu, hava verið stórir og minni niðir í einki ella tvørtur imóti tíkið seg stórliga fram frá smáflokki og upp í okkara størri politisku hæddir.

Sambands- og sjálfstýrisflokkurin vóru birtir í 1906, tá ið menn fóru at mæla um ymiskar sjálfstýrisroyndir.

Javnaðarflokkurin fekk sínar fyrstu tingmenn valdar í 1928 og var reinur sosialistiskur flokkur frá byrjanini av.

Vinnuflokkurin kom í 1936, men

gekk uppi fólkaflokkinn, tá ið hesin varð stovnaður.

Fólkaflokkurin kom í 1940 og var ein samganga av vinnuflokkinum og Jóanes Patursson, sum var farin úr sjálfstýrisflokkinum.

Richard Long hevði á einum sinni undir krignum sin egna sjálfstýrisflokk á tingi, men hetta var bert eitt heiti burtur av fólkaflokkinum.

Tjóðveldisflokkurin fekk sínar fyrstu tingmenn valdar í 1950 og var og er helsti reinur loysingarflokkur.

Kjartan Mohr, sum var ónøgdur við fólkaflokkinn stillaði seg upp

til valið í 1954 og boðaði seinni frá nýggjum flokki: framburðsflokkinum.

Hetta vóru og eru so flokkarnir og i komandi bløðum siga vit eitt sindur nærri frá hvørjum einsæris.

VIÐMERKINGAR

DIMMALÆTTING OG ANDEILSSAMTOKURNAR

Um farið verður eftir »Dimmalættिंग» er tað líkt til, at hetta blað í síni tíð hevur fostrað andeilshugsjónina; men til hetta siga ivaleyst tey flestu eitt tvørtur nei.

Tá ið vit hava skrivað um einkarinflutning ella innflutning á andeilshugsjónir, er tað ikki út frá tí sjónarmiði at sýða eitt fóstur hjá »Dimmalættिंग».

Andeilshugsjónin er gomul og eitt aðalmál hjá javnaðarmonnum at berjast fyri; men undirtøkan hevur verið sera vánalig, ja, javnaðarflokkurin hevur ongandi fingið undirtøku frá almennari síðu, hvorki politiskt ella á annan hátt — heldur ikki frá sambandsmonnum, ja, og heldur ikki frá »Dimmalættिंग».

Men tað skal almikið gleða okkum, at »Dimmalættिंग» nú tekur undir við hesi javnaðarhugsjón, og »Dimmalættिंग» skal vera vis í, at javnaðarmenn ikki verða

at helma í, so hon og hemara menn verða at hava høvi til av álvara at taka undir við hesum mikla samfelagsmáli.

Brævkassin

Sosialurin

Fyrispurningur

Av og á verður manna millum trivið í, at føroyskt veruliga ikki er viðurkent sum hovuðsmál Føroya. Mær kunnugt er føroyskt skrásett sum hovuðsmál í øllum lutum. Kann brævkassin siga frá, hvat heima-stýrislógir sigur um hetta?

M. Petersen.

SVAR: Føroyskt er viðurkent sum hovuðsmál Føroyinga í øllum for-um, og um hetta sigur heima-stýrislógir, grein 11:

* Føroyskt verður viðurkent sum hovuðsmál, men danskt skal lært væl og virðiliga.
* skal danskt kann eins væl og føroyskt nýtast í almennum viðurskiftum.

* Við framlegu av appellmálum skal dansk umseting av øllum føroyskum skjølum fylgja við.

— Tá eg eiti so nógv, er tað bara ein roynd at finna okkurt, okkurt, ið ikki fitar.

Ein litil drongur var við mamma síni til eina violinkonsert og keddi seg sera illa. At enda letur í honum:

— Mamma, kundu vit ikki fara av stað, tá hann er liðugur at saga handan kassan tvørturav?

KONAN: Eg skal keypa ein kjóla av tí slagnum, sum mær ikki dámar at siggja aðrar konur ganga í.

Sonurin: Mamma, lova mær út at hyggja at sólarmyrkingini?

Mamma: Ája, men kom ikki ov nær, góði.

Lokaður bátur skal bjarga manningini

Nógvir manns hava í seinastuni fingist við at tekna ein bjargingarbát til tangaskip, sum kann bera manningina frá tí brennandi skipinum og tvørtur um tað brennandi oljuna á vatnsskorpuni.

Hetta sera átroðkandi mál tykist nú »Nakskov Skibsværft» hjá Holger Nielsen & Co og fleiri, at hava loyst.

Skipasmiðjan hevur gjørt ein lokaðan bjargingarbát sum uttan er útgjörður við eldslokkingartólum, sum fyri ein part forðar fyri at eldur kemur í báti, og fyri ein part kólar báti so mikið, at manningin ikki fær meín. Innanborða eru jiltflokkur sum geva bæði manning og maskinu nóg mikið av luft sum tørvur er á. Tað

er nóg mikið av luft til einar 10 min. — og roknað verður við, at tað tekur báti um bert 5 til 6 min. at koma úr eldhavinum, tá báturin gengur sínar 5—6 mil.

Nýggi bjargingarbáturin var herfyri royndur í Oyrasundi og vóru umboðsmenn frá sjómannaafeløgum, skipasmiðjum, skipasýnsmenn o.fl. til staðar.

bæði úr Danmark og aðrastaðni.

Royndin varð gjord á einum umleið 240 kvadratmetra stør-um óki. Eini tvey tons av olju vóru stoytt á sjógv har báturin lá við akker.

Síðani vóru stoyttir umleið 300 litrar av bensini. Fest varð í, og ikki nógv sekund aftaná var báturin umgyrdur av einum ógillum eldhavi sum sendi svart roykskýggj so høgt at fólk sóu tilburðin í Svoriki.

Rúm er til 62 manns í bjargingarbátinum, men við á royndartúrinum vóru bert triggjar smáar hvítar mýs. Báturin lá í eldhavinum í 5—6 min. og á landi kundu teir fylgja við hitanum umborð, kolitufframleiðsluni o. o.

Royndin visti at so at siga eingin kolita varð framleidd, — prosentíð var bert 0,001 t. v. s. ikki so mikið sum tá ein sýgur í seg, tá ein roykir.

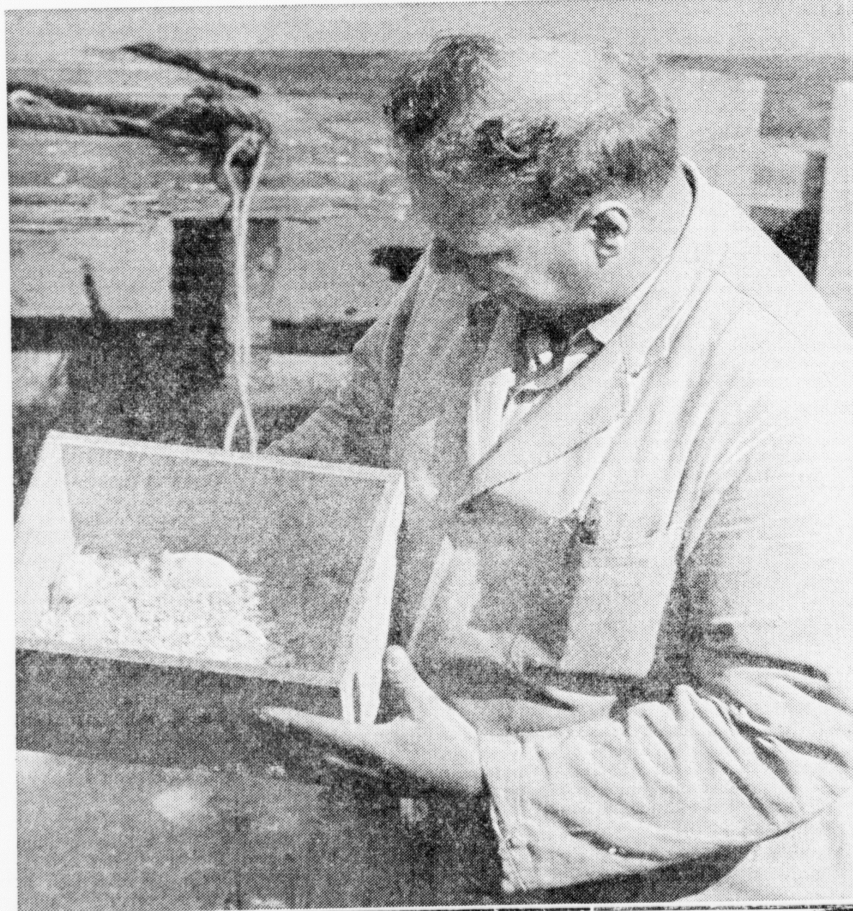
Hitin innanborða varð tikin

í 5 ymiskum støðum. Í fimta minutt var hitin í stýrihúsinum 98 gr. celsius, men serfrøðingarnir vildu tó kortini vera við, at hetta var skeivt og at har undir ongum umstøðum var meira enn millum 70 og 80 hitastig. Annars var hitin á hinum støðunum millum 20 og 25 hitastig.

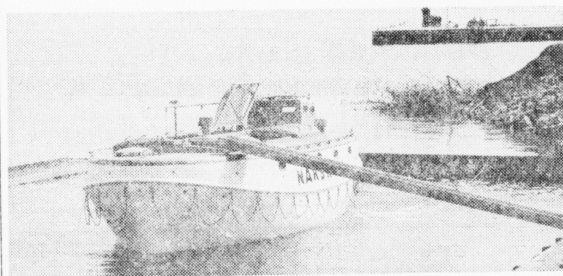
Í og fyri seg, var tað ikki minni enn eitt undur, at nakað var eftir av bátinum tá bálið var slöknað, og hitin rúndan um bátin tað tíðina hann lá í eldhavinum var umleið 1000 gr. celsius. — Einasta sum hent var við bátinum var at máltingin á summum støðum var sviðin av.

Teir serkonu sjómannaumboðsmennir vóru ovfarnir av bjargingarbátinum.

»Hann gevur teinum sum sigla við tangabátum ein møguleika til bjarging» — var teirra viðmerking.

— OG MÝSNAR? — Tær vóru í góðum hýri tá tær vóru tiknar úrbátinum aftur. Tær høvdu ongan skaða fingið av ferðini og vóru tí eitt prógv um at bjargingarbáturinkann bjarga einari manning gjøgum ein oljubrand.

Bjargingarbáturin áðrenn royndina.

Bjargingarbáturin aftaná royndina.